

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - HSGM
HUKUK VE MEVZUAT DAİRESİ BAŞKANLIĞI
29/12/2022 17:42 - E-43252159-610-3326

00181971158

CERTIFICATE

7/74586

GK 52

Sayı : 43252159

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/11/2022 tarihli ve 43452547-120.07-1118270 sayılı yazınız.

Giresun Milletvekili Necati TİĞLİ tarafından verilen “Sahte içki tüketiminin yol açtığı sağlık sorunlarına ilişkin” 7/74586 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ektedir.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

Giresun Milletvekili Sayın Necati TİĞLİ tarafından verilen “Sahte içki tüketiminin yol açtığı sağlık sorunlarına ilişkin” 7/74586 esas numaralı yazılı soru önergesi cevabıdır.

Son dönemde alkollü içecekler üzerinde sürekli arttırılan özel tüketim vergisinin, sahte içki üretim ve tüketimine nasıl yol açtığı bilinmektedir. 4733 Sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un belirttiği sınırlar dahilinde ev içerisinde fermente veya damıtma alkol üretimi yapılması kitlesel boyutlara ulaşmıştır.

Ülkemizde artarak üretimi yapılan tarımsal amaçlı etil alkol ve bunun satışı sonucu zehirlenmeye bağlı ölümler her geçen gün artmaktadır.

Bu bağlamda;

SORULAR:

1) 2022 yılında kaç yurttaşımız sahte içkiden zehirlenerek hayatını kaybetmiştir? Kaç yurttaşımız sahte içkiden zehirlendiği için tedavi görmüştür? Sahte alkolden kaynaklı meydana gelen ölümlere bakıldığında hangi klinik bulgulara rastlanmıştır?

2) Yüksek vergi nedeniyle alkol tüketiminin Avrupa Birliği ülkeleri ortalamasının oldukça altında olduğu ülkemizde pandemi dışında toplu ölümlere yol açan ikinci büyük bir etmenin sahte içkiden kaynaklı olmasını nasıl değerlendireceksiniz?

3) Evde alkol üretme gerekçesinin asıl amacı alkollü içkilerde uygulanan abartılı özel tüketim vergileri olduğu herkesçe bilindiği halde neden halk sağlığı ve ölümlerin önüne geçilmesi için vergilerin düşürülmesi yönünde görüş bildirmiyorsunuz?

CEVAPLAR:

1) Sahte içki kullanımı sebebiyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza ilişkin istatistiki veriler, Adli Tıp Kurumu tarafından otopsi kayıtlarına göre raporlanmaktadır. Bu veriler ilgili Kurumdan temin edilebilmektedir.

Sahte içki üretiminde metil alkol kullanılmakta ve metil alkol de ölümcül sağlık sorunlarına sebep olabilmektedir. Metil alkol içeren ve yasadışı yollarla üretilen ürünlerin kullanılmasını takiben kan yoluyla karaciğere gelen metil alkol önce, alkol dehidrogenaz enzim aracılığı ile yavaş olarak formaldehite ve takiben aldehitdehidrogenaz enzimi ile formik aside dönüşür. Bu dönüşüm etil alkole oranla 5-10 kere daha yavaş oluşur. Yavaş yıkılım, metil alkolün vücutta birikmesine sebep olur ve genellikle 12-24 saat sonra hastada uyuklama, baş ağrısı, bulantı-kusma, denge kaybı, karın ağrısı, hiperpne (derin ve hızlı solunum) ve bulanık görme gibi çeşitli yakınmalar ortaya çıkar. İlerleyen süreçte; deliryum, konvulsiyon, körlük, koma, ciddi metabolik asidoz tablosu meydana gelebilmektedir.

2-3) Dünya Sağlık Örgütü raporlarında da belirtildiği üzere alkol kullanımı dünyada sağlığın bozulmasına ve erken ölüme sebep olan, önlenabilir en önemli halk sağlığı sorunlarından biridir. Bu nedenle Sağlık Bakanlığı olarak alkollü içkileri, tür ve sınıf ayırt etmeksizin sağlığı tehdit eden risk faktörü olarak değerlendiriyoruz. Yasal ya da yasa dışı yollarla üretilen ve satılan alkollü içkilerin tamamı sağlık için zararlıdır.

Alkollü içki kaçakçılığı adli bir olaydır, kolluk kuvvetlerimiz ve adli merciler suçluların tespit edilmesi ve bu suçun önlenmesine yönelik gerekli çalışmaları sürdürmektedir. Kaçakçılık önemli bir sorun olmakla birlikte, sadece kaçak ürünlere yoğunlaşmak, yasal olarak satışı yapılan alkollü içkilerin zararsız olduğu algısına sebep olmaktadır. Böyle bir durum, bilimsel gerçeklerle çelişen ve ülkemizin bağımlılıkla mücadele politikalarına aykırı bir unsurdur.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.